

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Ajankohtaiset metsiä koskevat EU-politiikat

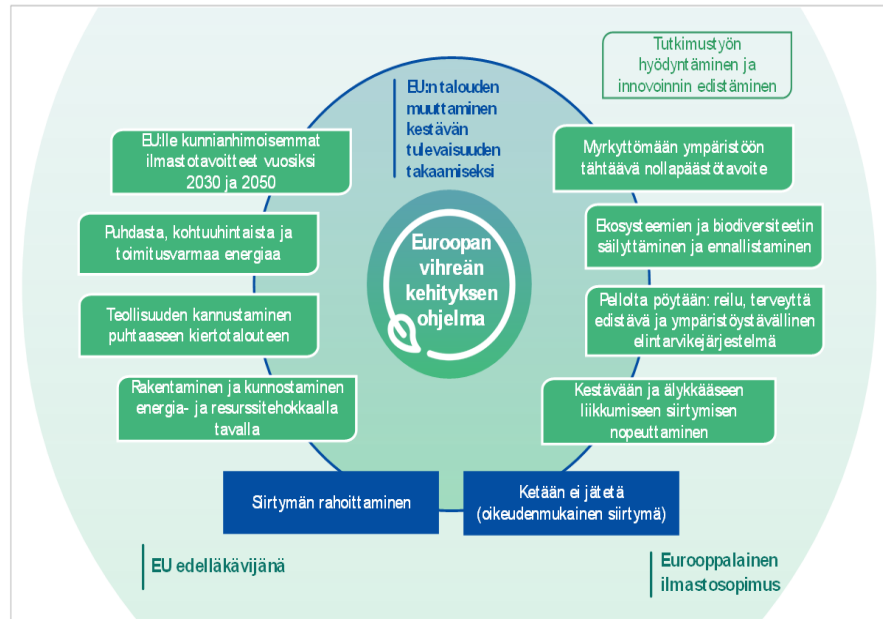
28.4.2022 | 51. Päättäjien Metsäakatemia
YTT Johanna Kentala-Lehtonen
EU-erityisasiantuntija, valtioneuvoston kanslia

Sisältö

- EU ja metsät
- Käsittelyssä olevat metsiä koskevat EU-aloitteet
- Suomen yleiset näkökulmat ehdotuksiin
- Mitä seuraavaksi?

EU ja metsät

- Metsiin kohdistuu aiempaa enemmän sääntelyä EU:n ympäristö- ja ilmastopolitiikassa EU:n Green Deal:in myötä

Toimivaltakysymykseen Suomen kanta EU:n metsästrategian e-kirjeessä:

”EU:n perussopimuksissa ei ole määritelty oikeusperustaa EU:n yhteiselle metsäpolitiikalle. EU:lla on kuitenkin toimivaltaa ympäristö-, maatalous- ja energiasektoreilla, jotka joko suoraan tai välillisesti vaikuttavat metsiin. Valtioneuvoston EU-selonteossa otetun kannan mukaisesti metsäpolitiikan tulee olla jatkossakin EU:ssa kansallisen päätäntävällän piirissä, koska jäsenvaltiot ja niiden olosuhteet ovat erilaisia.”

Käsittelyssä olevat EU-aloitteet, joilla vaikutusta metsiin

- EU:n metsästrategia ja tuleva uusi metsien seuranta ja strategista suunnittelua koskeva EU:n kehys
- 55-valmiuspaketin metsiin liittyvät aloitteet: LULUCF ja RED III
- Metsäkatolainsäädäntöehdotus
- EU:n biodiversiteettistrategian toimeenpano ja tuleva ennallistamisen lainsäädäntöaloite
- Kestävän rahoituksen taksonomia (metsäkriteerit)
- Näiden lisäksi mm. EU:n maaperästrategia ja hiiliviljelyä koskeva tiedonanto liittyvät läheisesti; molemmista tulossa vielä lainsäädäntöaloitteita nykykomission kaudella.

EU:n metsästrategia

Headlines

The new EU forest strategy will support the socio-economic functions of forests for thriving rural areas and boosting forest-based bio-economy within sustainability boundaries. It will also protect, restore and enlarge the EU's forests to combat climate change, reverse biodiversity loss and ensure resilient and multifunctional forest ecosystems by

- promoting the sustainable forest bioeconomy for long-lived wood products
- ensuring sustainable use of wood-based resources for bioenergy
- promoting non-wood forest-based bioeconomy, including ecotourism
- developing skills and empowering people for sustainable forest-based bioeconomy
- protecting EU's last remaining primary and old-growth forests
- ensuring forest restoration and reinforced sustainable forest management for climate adaptation and forest resilience
- re- and afforestation of biodiverse forests, including by [planting 3 billion additional trees by 2030](#)
- providing financial incentives for forest owners and managers for improving the quantity and quality of EU forests

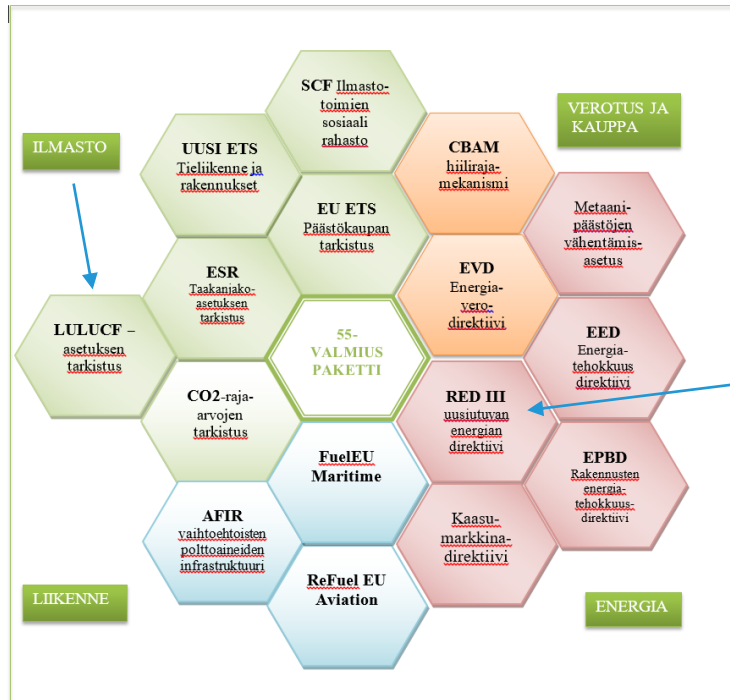
The strategy also focuses on

- strategic forest monitoring, reporting and data collection
- developing a strong research and innovation agenda to improve our knowledge on forests
- implementing an inclusive and coherent EU forest governance framework
- stepping up implementation and enforcement of existing EU actions

- EU:n metsästrategia julkaistiin heinäkuussa 2021
  - Sisältää lakialoitteen metsien seurantaan ja strategista suunnittelua koskevasta EU:n kehyksestä, jota odotetaan alkuvuodesta 2023 ja josta komissio parhaillaan kuulee sidosryhmiä.
  - Vahva linkki vuotta aiemmin tulleeseen EU:n biodiversiteettistrategiaan ja sen tavoitteisiin, ilmasto ja ympäristötavoitteet keskeisessä roolissa
  - Sisältää runsaasti määriteltäviä käsitteitä, jotka tuovat oman haasteensa toimeenpanoon (esim. luonnomukainen metsänhoito)
  - Valmisteltiin komissiovetoisesti, jäsenmaita integroitiin valmisteluprosessiin aiempia strategiaprosesseja vähemmän

Suomi katsoo, että metsiin liittyvät ilmasto- ja biodiversiteettinäkökulmat ovat hyvin mukana strategiassa. Tämä tukee Suomen hallitusohjelman ja hallituksen kestävyystiekartan tavoitteita erityisesti ekologisen kestävyys osalta. Metsien ja metsäsektorin kokonaispotentiaali ja kestävyysden taloudelliset ja sosiaaliset ulottuvuudet olisivat kaivanneet vielä tasapainoisempaa lähestymistä strategiassa.

55-valmiuspaketti ja metsät (LULUCF ja RED III)

- 55-valmiuspaketti toteuttaa EU:n 2030 ilmastotavoitetta vähintään 55% päästövähennysten saavuttamisesta
- Neuvottelut meneillään, pj-maa FR pyrkii neuvoston yleisnäkemyksiin kesäkuussa, parlamentin kannat valmistuvat syksyyn mennessä.
- LULUCF-asetuksessa EU:n laajuinen nielutavoite 310 Mt CO₂-ekv. 2030, jaettu kansallisiksi tavoitteiksi (FI 17,8Mt)
- RED III direktiivi sisältää uusiutuvan energian tavoitteet; metsiin liittyvät kestävyyskriteerit biomassalle, joihin KOM ehdottaa kiristystä liittyen korjuun vaikutuksiin biodiversiteettiin ja maaperään.

Metsäkatolainsäädäntöaloite

- KOM ehdotus annettiin marraskuussa 2021. Neuvotteluja käydään neuvoston ympäristöryhmässä. Pj-maa Ranska pyrkii neuvoston yleisnäkemykseen kesäkuussa. Euroopan parlamentti valmistelee kantojaan.
- Aloitteen tavoitteena rajoittaa EU:n kysynnän ja tuotannon aiheuttamaa metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä sekä vähentää näitä aiheuttavien tuotteiden kulutusta EU:ssa sekä lisätä metsäkatovapaiden tuotteiden kysyntää
- Säänneltävät hyödykkeet: nautakarja, kaakao, kahvi, palmuöljy, soija, **puu** + joukko hyödykkeitä jotka sisältävät tai joiden ruokinnassa tai valmistuksessa käytetty em. hyödykkeitä
- Markkinoilleasettamiskielto koskien hyödykkeitä ja tuotteita, jotka eivät täytä vaatimuksia: (1) metsäkatovapaa tuotantoketju, (2) tuotantomaan lainsäädännön mukainen laillisuus, (3) asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä (due diligence)
- KOM ehdotuksessa epäselviä tai ristiriitaisia määritelmiä, jotka neuvotteluissa keskeisiä, esim. ”metsien tilan heikkeneminen”, ”kestävät korjuumenetelmät”

Suomelle aloite on tärkeä, mutta ehdotettu metsien tilan heikentymisen tarkastelu edellyttää määritelmien selkeyttämistä sekä lisäselvityksiä heikentymisen seurannan välineistä ja keinoista. Maita koskevan riskinarviointijärjestelmän kriteereitä tulisi selkeyttää ja järjestelmän tulisi varmistaa maiden tasapuolinen kohtelu.

EU:n biodiversiteettistrategia ja ennallistamisen lainsäädäntöaloite

- EU:n biodiversiteettistrategia annettiin keväällä 2020: se asettaa 30% suojelutavoitteen EU:n pinta-alalle ja 10% tavoitteen alueiden tiukalle suojelulle
- Strategiaan sisältyvää ehdotusta luonnon tilan parantamisen tavoitteita koskevaksi sitovaksi lainsäädäntöehdotukseksi odotetaan kesäkuussa 2022; ehdotuksella odotetaan olevan merkittäviä vaikutuksia myös metsien luonnon monimuotoisuustoimille.
- Strategia kattaa erilaiset luonnonympäristöt, mutta Suomen pinta-alan ollessa suurimmalta osalta metsää, kohdistuvat suojelu- ja ennallistamistoimet Suomessa merkittävilta osin juuri metsiin.
- Strategiassa nostetaan esiin luonnontilaisten ja vanhojen metsien määrittely ja suojelu sekä closer-to-nature forest management -menetelmien määrittely, josta keskustelut meneillään

Suomi pitää luonnon monimuotoisuutta koskevan tietopohjan ja luonnon monimuotoisuuden tilan parantamista metsäsektorilla tärkeänä. Metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta olisi perusteltua suojella jäljellä olevat luonnonmetsät. Vanhojen metsien ja luonnonmetsien suojelusta tulee voida päättää kansallisella tasolla. Suomi näkee EU:n metsästrategian välineenä luonnon monimuotoisuustavoitteiden ja metsiin liittyvien politiikkojen yhteensovittamisessa.

Kestävän rahoituksen taksonomia ja metsät

- Kestävän rahoituksen taksonomia-asetus hyväksyttiin 6/2020
- 1. delegoitu asetus liittyen ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutoksen sopeutumisen tavoitteisiin astui voimaan 12/2021
  - Sisältää metsänhoidon kriteerit molemmille ilmastotavoitteille
- 2. delegoitu asetus liittyen taksonomian neljään muuhun ympäristötavoitteeseen (biodiversiteetin ja ekosysteemien suojelu, kiertotalouteen siirtyminen, meri ja vesivarojen suojelu, pilaantumisen ehkäisy), komissio julkaissee syksyllä 2022
  - Valmistelussa on ollut teknisellä tasolla biodiversiteettiä edistävän metsänhoidon kriteerit, mutta toistaiseksi niistä ei ole julkaistu teknistä raporttia kestävän rahoituksen foorumin erimielisyyksien vuoksi. Seuraavaa raporttia, jossa kriteerit voisivat olla mukana, odotetaan toukokuun loppupuolella.
  - Mahdollista on myös, että komissio jättäisi biodiversitettiä edistävän metsänhoidon kriteerit kokonaan pois delegoidusta asetuksesta

Suomi vastusti ensimmäistä delegoitua säädöstä:

Metsätalouden osalta Suomi katsoo, että metsien käsittelyä koskevat tekniset kriteerit ovat osin vaikeasti ymmärrettäviä, tulkinnanvaraisia ja niiden täyttymisen todentaminen on vaikeaa.

Suomen yleiset näkökulmat metsäehdotuksiin

- Suomella on kunnianhimoiset ilmasto- ja luonnon monimuotoisuustavoitteet, joiden edistäminen on keskeistä myös EU-tasolla.
- Suomi korostaa politiikkakoherenssia EU:n politiikkaehdotusten välillä: strategioiden ja lakialoitteiden tulisi olla toisiaan täydentäviä, ei ristiriitaisia
  - Nyt huolena, että komission ehdotukset erityisesti metsiä koskien ovat osin päällekkäisiä, eikä ehdotusten kaikkia vaikutuksia ole selvitetty etukäteen kattavasti
- Suomi korostaa kestävyyspilarien (ympäristö, talous, sosiaalinen, kulttuurinen) huomioimista metsiä koskevassa sääntelyssä
- Metsiä koskevien ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden sekä metsien kestävä taloudellisen käytön välillä on pyrittävä löytämään tasapaino
- Tärkeitä lähtökohtia suojelu- ja ennallistamistoimien valinnassa ovat kustannustehokkuus, jäsenmaiden valinnanmahdollisuudet sekä maanomistajien vapaaehtoisuus.
- Hallinnollista taakkaa ei tulisi kasvattaa kohtuuttomasti
- Vihreään siirtymän tarvitsemasta investointivarmuudesta tulisi huolehtia

EU ja metsät – mitä seuraavaksi?

- Sodan ja energiakriisien vaikutukset : huoltovarmuus ja resilienssi korostuvat; EU:ssa asemoidutaan uudelleen suhteessa Venäjään ja tällä on suoria vaikutuksia myös metsien käytölle
- Tulevan komission painopisteet?
  - Tulevaisuudessa biodiversiteettipolitiikan merkitys kasvaa, ilmastopolitiikka pysyy agendalla, kiertotalouden merkitys korostuu – missä määrin biotalous mukana?
  - Omavaraisuus EU-tasolla korostuu sekä materiaalien että energian osalta edelleen.
- Suomen metsätarina EU:ssa? Mitä parhaiten tarjoamme osaamista koko Euroopan käyttöön? Toimivaltaan vetoaminen ei ole tehokasta vaikuttamista. Katsommeko sisään vai ulospäin metsäasioissa?

Kiitos.

Johanna.Kentala-Lehtonen@gov.fi

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI